

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE OLOMOUCKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V OLOMOUCI

PROTOKOL

o měření aktivity kalamitních komárů a sledování vývoje larev

Datum měření: 23.7.2020

Měření provedl: RNDr. Libor Mazánek, Ph.D., Bc. Miloš Kenša

Metoda měření: Útoky hladových samic komárů provádějí dvě osoby v dopoledních hodinách, kdy je aktivita komárů ještě dosti vysoká. Na každé lokalitě každá osoba počítala počet útočících samic hladových komárů na třech vhodných chráněných stinných místech, na každém místě po dobu deseti sekund. Výsledná hodnota počtu útoků za jednu minutu je součtem útoků ze šesti desetivteřinových intervalů. Pokud naměřené hodnoty útoků výrazně kolísají, provádí se desetivteřinových měření útoků více a výsledný počet útoků za jednu minutu je součtem šesti průměrných desetivteřinových měření. Za kalamitní stav je označována situace, kdy takto zjištěný počet útoků za 1 minutu je v obydlené zástavbě (v záznamu označeno tučně) větší než 10. Hygienickou službou je tato hodnota obecně považována za mez přijatelné míry zátěže životního prostředí tímto rizikovým faktorem a její překročení představuje již významné riziko poškození zdraví lidí.

Povětrnostní podmínky v době měření: příznivé (zataženo s příznivou vlhkostí, bezvětří)
zpočátku chladno později tepleji, ale chvílemi mírný vítr

Záznam aktivity komárů v lesích a obydlené zástavbě a stavu v líhništích:

čas	obec	lokalita	útoky/ min	pozn.
8:25	Olomouc – Černovír	les za vodárnou u lagun (GPS: 49°37'7"N, 17°16'10"E)	42	voda jen ve smoze 100m ² , 500 L ₂₍₃₎ /m ²
8:50	Hlušovice	Okraj obce u trati (GPS: 49°38'0"N, 17°16'46"E)	12	Vzorek, ojediněle voda na louce, až 2000 L ₂₍₄₎ /m ²
9:00	Hlušovice	před obecním úřadem (GPS: 49°38'20"N, 17°16'29"E)	3	
9:30	Olomouc - Černovír	okraj lesa (GPS: 49°37'13"N, 17°15'28"E)	28	
9:35	Olomouc - Černovír	zastávka MHD (GPS: 49°37'5"N, 17°15'29"E)	4	
9:45	Olomouc - Chomoutov	hřiště ve středu obce (GPS: 49°38'11"N, 17°13'58"E)	16	neposečeno!
9:50	Olomouc – Chomoutov	lesík za hřištěm (GPS: 49°38'24"N, 17°13'34"E)	71	tůň ID:2151, 100m ² , 2000 L _{4(k)} /m ²
10:20	Příkazy – Hynkov	okraj obce u dětského hřiště (GPS: 49°40'14"N, 17°10'27"E)	42	

9:25	Příkazy – Hynkov	les za hřištěm (GPS: 49°40'18"N, 17°10'26"E)	140	tůň ve smoze ID:2155, 1m ² , 600 L ₄ /m ²
10:35	Příkazy – Hynkov	obec střed (GPS: 49°40'4"N, 17°10'19"E)	14	posečeno
10:40	Příkazy	lesík na okraji hřiště (GPS: 49°38'43"N, 17°8'46"E)	71	
10:45	Příkazy	obec u pekárny (GPS: 49°38'51"N, 17°8'26"E)	53	
11:15	Lhota nad Moravou	Obec u sběrového dvora (GPS: 49°40'37"N, 17°8'43"E)	33	
11:25	Střeň	les u Moravy (GPS: 49°40'51"N, 17°9'16"E)	≥200	jezerní smoza ID:2084, z ¼ voda bez larev
11:40	Střeň	střed obce (GPS: 49°41'24"N, 17°9'10"E)	30	odebrán vzorek
11:50	Střeň	les za strážním domkem (GPS: 49°42'7"N, 17°9'13"E)	≥200	pod vegetací místy plošně voda, bez larev
10:55	Střeň	louky u cesty k Pňovicím (GPS: 49°42'18"N, 17°9'24"E)	nesl.	plně zaplavené, ukončen výlet až 1300 svleček/m ²
12:05	Pňovice	mezi zahrádkami (GPS: 49°43'13"N, 17°9'30"E)	37	
12:20	Litovel	město – ul. Pavlínka lesík (GPS: 49°42'15"N, 17°5'7"E)	75	tůň Pavlínka ID:2154, dost vody bez larev

Poznámky: V obydlené zástavbě obcí v blízkosti CHKO Litovelské Pomoraví byla zjištěna vysoká aktivita letních kalamitních komárů. Aktivita kalamitních komárů v lesích v okolí líhnišť byla rovněž značně vysoká. V průběhu měření byly odebrány čtyři orientační vzorky: 1. Černovír les - 18 jedinců (*Aedes vexans* - 4♀ 5♂, *Ae. sticticus* - 5♀, *Ae. sk. cantans* - 3♀, *Culex pipiens* 1♂), 2. Hlušovice - 14 jedinců (*Ae. vexans* - 4♀ 2♂, *Ae. sticticus* - 1♀ 2♂, *Ae. sk. cantans* - 3♀), 3. Střeň střed obce - 39 jedinců (*Ae. sticticus* 30♀ 2♂, *Ae. vexans* - 3♀ 3♂, *Ae. sk. cantans* - 1♀), 3. Pňovice mezi zahrádkami - 42 jedinců (*Ae. sticticus* 40♀, *Ae. vexans* - 1♀ 1♂). V době šetření byl výlet kalamitních komárů z osluněných líhnišť již ukončen. Téměř všechna významná líhniště byla v době šetření stále zaplavena vodou a v některých dosud probíhal opakovaný vývoj larev kalamitních komárů. Z relativně vysokého podílu samečů v orientačních vzorcích je zřejmé, že výlet kalamitních komárů byl ukončen nedávno nebo dosud probíhá. Následující dny proto může ještě docházet ke zvyšování aktivity kalamitních komárů v obydlené zástavbě obcí. Dotčeným obcím je třeba zaslat příslušná doporučení v návaznosti na zjištěný stávající kalamitní stav.

Podpisy osob provádějících měření:

Bc. Miloš Kenša
rada oddělení NN a DDD

Krajská hygienická stanice
Olomouckého kraje
oddělení nozokomidiálních nákaz
a dezinsekcí, dezinfekce a deratizace
-3-

RNDr. Libor Mazánek, Ph.D.
odborný rada oddělení NN a DDD